

směru vydané povolení stavební, takže v té příčině zákonu bylo učiněno zadost.

Všechny ostatní námitky byly tedy právem uznány za prekludované a nebyly řešeny meritorně. Nemůže tudíž také nejvyšší správní soud vejíti na vývody stížnosti, pokud námitky tyto opakuje a rozvádí (§ 5 zákona o nejv. správním soudě).

Dovolává-li se stížnost konečně toho, že žalovaný úřad měl na nedostatky řízení stavebního pozíratí již ze své povinnosti úřední, stačí k tomu podotknouti, že i kdyby správně bylo, že vyšší úřad stavební k takovému zakročení vůbec byl oprávněn, což nutno popříti, strana, nemajíc ani subjektivního nároku na zakročení úřední ani legitimace k zastupování veřejných zájmů, jichž zákon — předpisuje určité řízení — hájiti chtěl, nemohla by odmítnutí takového zakročení bráti v odpor (§ 2 zákona o správním soudě).

Č. 379.

Mimořádná opatření vyvolaná válkou a převratem: * Rozkaz udělený producentu mléka, aby dodával mléko určitému prodáváči, může se opíratí o nařízení dle § 9 cís. nař. ze dne 24. března 1917 č. 131 ř. z. a musí proto vycházeti buď od příslušného ústředního úřadu nebo dle § 9, odst. 2 cit. nař. od zemské správy politické k vydání takovýchto rozkazů zmocněné. V poslednějším případě jest arcí zachovati pořad instancí k příslušnému ministerstvu.

(Nález ze dne 14. dubna 1920 č. 2957.)

Věc: Václav Šverma, nájemce dvora v Kurovodicích (adv. Dr. Košek z Prahy) proti okresní správě politické v Mnichově Hradišti (za min. pro zásobování lidu min. místotaj. Dr. Dvořák) stran nařízení o dodání mléka.

Výrok: Naříkané rozhodnutí zrušuje se pro nezákonnost.

Důvody: Naříkaným výměrem nařídila okresní správa politická na základě § 6 cís. nař. ze dne 24. března 1917 č. 131 ř. z. stěžovateli, který je nájemcem hospodářského dvora, aby dodával Janě Grygarové, obchodnici na Žižkově, mléko v stejném množství, jako před 1. červnem 1919.

O stížnosti vytýkající nezákonnost tohoto opatření i vadnost řízení, uvážil nejvyšší správní soud toto:

Dle § 5 zákona o správním soudě jest nejvyššímu správnímu soudu z úřední povinnosti zkoumati, zdali jest k rozhodování o předložené stížnosti příslušným a musí za tím účelem zabývatí se předem otázkou, bylo-li naříkané opatření vydáno příslušnou poslední instancí správní.

K zodpovězení této otázky jest však zapotřebí do jisté míry přihlédnouti i k meritu sporné věci.

Naříkané rozhodnutí opírá se o § 6 cís. nařízení ze dne 24. března 1917 čís. 131 ř. z., kterým byl ministr obchodu a — pokud jde o potraviny a píce — ministr pro zásobování lidu — zmocněn kdykoli požadovati zásoby předmětů potřeby od jejich držitelů — zásoby v soukromých domácnostech však jen tehdy, jsou-li nepoměrně veliké; a uložiti držitelům,

aby je dodali. V neodkladných případech může požadování provést zemský politický úřad a s jeho zmocněním politický okresní úřad.

Ustanovení toto lze však dle názoru nejvyššího správního soudu užití jenom pro požadování »z á s o b« předmětů potřeby, tedy jakéhosi množství jich, které tu v době požadování již jest a zjištěno býti může.

To vyplývá nejen z pojmu slova »zásoby«, jež již dle svého běžného označení znamená něco, co existuje, nýbrž i z ustanovení §§ 2 a 3 citovaného nařízení, jež mluví o s o u p i s u zásob, tedy o akci, která se jen na předměty již existující může vztahovati, jakož i z odst. 3 § 6, dle něhož úřady mohou již před rozhodnutím učiniti opatření k »zabezpečení« zboží t. j. k zajištění, že zboží ono nezmizí, nýbrž ve své podstatě a množství bude zachováno.

Poněvadž ve sporném případě nejde o požadování »z á s o b« mléka, tedy mléka již vyrobeného, nýbrž o příkaz, aby stěžovatel jako výrobce dodával mléko, které v budoucnosti získá, určitému živnostníku k dalšímu prodeji, nelze předpisu § 6 citovaného nařízení dle toho, co svrchu bylo vytčeno, zde použítí.

Dle § 9 zmíněného nařízení může však ministr obchodu a — pokud jde o potraviny a pícniny — ministr pověřený správou úřadu pro vyživování obyvatelstva v důležitých případech ve srozumění s účastnými ministry k zásobování obyvatelstva předměty potřeby... b) výrobcům takových věcí i obchodníkům a živnostníkům, přihlížející k jejich výkonnosti a hospodářskému stavu, udělití předpisy o provozu, odbytu, výdělku, cenách, vedení knih o zásobách, zejména o jejich přípustném rozsahu.

Dle názoru nejvyššího správního soudu nelze za to míti, že by ustanovení § 9, lit b) mohlo býti použito jedině k vydání všeobecných předpisů provozovacích, nikoliv však, jako v konkrétním případě, k opatřením a příkazům svědčícím jednotlivým výrobcům, což vysvítá zejména z toho, že má se při použití tohoto předpisu přihlížeti k výkonnosti a hospodářskému stavu dotyčných výrobců neb živnostníků.

K vydání takového, buď všeobecného, buď konkrétního příkazu jest však dle 1. odst. § 9 kompetentním ministerstvo obchodu, pokud se týče ministerstvo pro zásobování lidu, jež jest dle odst. 2. tohoto § oprávněno zmocniti toliko zemské politické úřady nebo jim uložiti, aby vydaly nařízení (opatření) tohoto druhu.

Z toho je zřejmo, že může jakékoliv opatření a nařízení dle citovaného § 9 vydáno býti toliko příslušným ministerstvem neb po obdržení zmocnění z e m s k o u správou politickou a že jest rozhodnutí vydané na podkladu § 9 citovaného císařského nařízení okresní správou politickou rozhodnutím úřadu nepřislušného a proto v rozporu se zákonem.

Avšak i v tom případě, když vydala příslušný příkaz zmocněná k tomu zemská správa politická, není příkaz její, ježto postup instanční není v citovaném nařízení omezen, rozhodnutím poslední instance správní a podléhá přezkoumání příslušného ústředního úřadu nadřízeného.

Bylo tedy naříkané opatření z vývodů svrchu uvedených, jako od úřadu absolutně nepřislušného vydané, pro nezákonnost zrušiti dle § 7 zákona o správním soudě.